

**Mesura de govern per al desenvolupament
del Pla de Barris contra les desigualtats a la
Zona Nord (Ciutat Meridiana, Torre Baró i
Vallbona)**

**Consell Plenari
Districte de Nou Barris
6 de juliol de 2017**

Índex

» 0. Preàmbul	2
» 1. Justificació	4
Per què es proposa Pla de Barris a la Zona Nord?	4
» 2. Àmbits d'intervenció	8
» 3. Objectius	9
Objectius específics	11
» 4. Projectes motor	14
4.1. Dret a l'habitatge: creació d'una oficina d'habitatge	14
4.2. La millora de l'espai públic com a eix de vertebració a la Zona Nord	15
4.3. Enfortiment de l'acció comunitària i posada en marxa de l'Espai Zona Nord	16
» 5. Propostes i accions	17
» 6. Pressupost	28
» 7. Calendari	28
» 8. Implicació ciutadana	28
» 9. Organització i gestió	29
» 10. Avaluació i seguiment	30

» 0. Preàmbul

L'augment sostingut de les desigualtats socials i territorials a la ciutat de Barcelona és un fet constatable als darrers anys, aguditzat arrel de l'impacte de la crisi econòmica. Fins i tot en el moment actual, amb una incipient recuperació macroeconòmica, veiem com els indicadors socials i de renda segueixen mostrant una creixent disparitat entre territoris i grups socials.

L'empobriment de les classes mitjanes i l'eixamplament de la diferència entre rendes altes i baixes és notable: mentre el percentatge de rendes altes i molt altes ha disminuït del 20% al 16% des del 2007, el pes de les rendes baixes i molt baixes ha passat del 22% al 37%¹, sense oblidar que a Barcelona tenim prop de 100.000 persones a l'atur, la meitat de les quals fa més d'un any que no treballen. Mentre el poder adquisitiu de moltes famílies s'ha reduït, el cost dels subministraments bàsics augmenta (un 33% entre 2008 i 2015), amb el resultat que un 10% de les llars no poden fer front regularment al pagament de l'aigua, el gas o l'electricitat. Al mateix temps, l'emergència habitacional es consolida i ha desembocat en una nova bombolla dels preus del lloguer. Ja al 2011, més de la meitat de la població que vivia de lloguer (63,9%) i en règim de propietat en pagament (55,5%) afirmava arribar amb dificultat o moltes dificultats a finals de mes². Des de llavors, el preu del lloguer mitjà a Barcelona ha crescut un 7,8% entre 2013 i 2015, i un 6,8% el darrer període 2014-2015. Barcelona és ja la gran ciutat espanyola amb el preu de lloguer mitjà més alt i on s'ha produït un major increment de preu major en els darrers dos anys, amb un cost del lloguer que suposa un 39% de la renda de les llars⁴.

Tot plegat ve de la mà de l'augment de les situacions de pobresa i exclusió social, la destrucció d'ocupació, l'empitjorament progressiu de les condicions laborals i l'impacte de l'atur de llarga durada sobre les llars, així com de significatives retallades als serveis públics i en concret al sistema de protecció social; contribuint a aquest procés de dualització social i de deteriorament de les condicions de vida de bona part dels barcelonins i barcelonines.

Les desigualtats socials es solen traslladar a nivell territorial degut a la segregació urbana. Així, quan examinem la renda, la salut, les oportunitats econòmiques, el benestar, etc., trobem grans diferències entre els 73 barris de la ciutat. Sens dubte la més punyent és la diferència d'11 anys d'esperança de vida entre els habitants dels dos barris extrems, Torre Baró i Pedralbes, però també en altres qüestions com ara la qualitat de l'entorn urbà i de l'habitatge o les relacions socials les desigualtats són notòries. Alhora, ens trobem amb que determinades zones de Barcelona pateixen d'un dèficit històric d'inversions que incideix negativament en la qualitat de vida del seu veïnat.

Davant d'aquesta situació, l'actual govern municipal ha posat en marxa el projecte de **Pla de barris contra les desigualtats**⁵, que es constitueix com una de les grans prioritats del present mandat, i mitjançant el qual 15 dels barris més desfavorits de Barcelona⁶ rebran una inversió de 150 milions d'euros en els propers anys per abordar de forma decidida les causes estructurals que incideixen en l'empitjorament de les condicions de vida de les zones i els grups més vulnerables de la ciutat. En total s'intervindrà de forma integral en una superfície de 16,5 km², on hi viuen un total de de 220.500 barcelonins i barcelonines, per abordar els efectes

¹ Renda Familiar Disponible per càpita, Gabinet Tècnic de Programació, Ajuntament de Barcelona, 21 de desembre de 2014. Dades relatives al període 2007-2014.

² Segons l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya (ECVHP) per a 2011, recollit al Pla pel Dret a l'Habitatge de Barcelona 2016-2025.

³ Dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASOL, recollides al Pla pel Dret a l'Habitatge de Barcelona 2016-2025.

⁴ Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona, estudi Preu de lloguer d'habitatges a Barcelona.

⁵ Mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016.

⁶ La selecció dels barris ha tingut en compte la renda mitjana; els indicadors socioeconòmics, educatius i socio-sanitaris; la presència de col·lectius amb necessitats especials; l'existència de dèficits urbanístics; l'estat del parc d'habitatges; l'existència d'actuacions complementàries; i l'articulació del teixit associatiu i de les propostes veïnals.

negatius que es deriven de la concentració dels nivells de renda més baixos en aquells barris que pateixen dèficits urbanístics més acusats i on la qualitat de l'habitatge és menor.

El Pla de Barris és un instrument de millora de les condicions de vida als barris de la nostra ciutat que té, com a principal objectiu, reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tots els ciutadans.

Amb aquesta voluntat es posaran en marxa plans d'intervenció als diferents barris que desplegaran actuacions vinculades a l'educació, els drets socials, l'activitat econòmica, l'habitatge, l'espai públic i els equipaments, creant alhora les condicions per a la millora de l'activitat econòmica. Cadascun dels plans tindrà 3 projectes motor amb iniciatives concretes definides a través d'un treball que ha comptat amb la participació activa i constant del teixit associatiu i comunitari del territori. Amb tot plegat es vol aconseguir territoris més resilients construïts de la mà de les seves veïnes i veïns i d'una intervenció municipal més integral i transversal i amb una major coordinació entre totes les àrees de govern.

La present mesura de govern presenta el full de ruta del pla corresponent al Districte de Nou Barris: el **Pla de Barris de la Zona Nord (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona)**, format per un primer paquet de línies estratègiques sobre les que actuar, i de propostes que caldrà anar concretant i millorant en el procés de desenvolupament del Pla, comptant amb la implicació de veïnat i agents del territori.

» 1. Justificació

Per què es proposa el Pla de Barris a la Zona Nord?

La Zona Nord s'ubica al districte de Nou Barris i està conformada pels barris de Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona. Tot i que no és una unitat territorial reconeguda com a tal administrativament, que presenta una morfologia diversa i que es mantenen ben presents les dinàmiques pròpies de cada un dels barris que l'integren, tots tres tenen característiques definitòries semblants pel que fa a les seves problemàtiques, cosa que permet articular de manera conjunta les actuacions emmarcades en el Pla de Barris.

Un dels grans reptes als que cal fer front a la Zona Nord és l'abordatge de les desigualtats que afecten als veïns i veïnes que hi viuen. Els barris de Ciutat Meridiana Torre Baró i Vallbona han estat colpejats de manera significativa per l'impacte de la crisi econòmica i financera, provocant un augment de les situacions de vulnerabilitat i de pobresa econòmica. Malgrat els esforços, els projectes i les diverses actuacions en el plànol de les polítiques públiques que s'han dut a terme a la Zona Nord al llarg dels anys, encara es manté una realitat que requereix d'intervencions públiques transversals que contribueixin a la reducció dels indicadors de les desigualtats vigents a dia d'avui.

Així ho demostra una anàlisi de la situació al territori a partir dels quatre àmbits que conformen el projecte de Pla de Barris. Una mirada en perspectiva a la situació en matèria de drets socials, educació, activació econòmica o de medi urbà evidencien la necessitat d'una intervenció com la que es planteja en aquest projecte.

En matèria de **drets socials** un dels aspectes que més preocupa és allò que té a veure amb l'habitatge. Més enllà de l'elevat nombre d'ordres de desnonament, no es pot obviar la situació de complexitat que presenten moltes de les comunitats veïnals a la Zona Nord. L'alt índex d'ocupacions i de pisos buits, la vulnerabilitat de les persones que hi viuen i la manca de recursos econòmics, entre d'altres, són aspectes que afecten les comunitats de veïns i veïnes: n'hi ha poques de constituïdes o que tinguin la situació regularitzada, la qual cosa dificulta, per exemple, l'accés a les ajudes públiques per a la rehabilitació. Aquesta situació, unida a diverses conductes incíviques i a la manca de coresponsabilitat en els elements comuns, fa que hi hagi un nombre important d'edificis amb les zones comunitàries deteriorades, amb manca de manteniment, amb ascensors que no funcionen, amb absència de subministrament elèctric a l'escala, etc. Sovint, aquests escenaris plantegen problemes de convivència entre el veïnat. El Servei de suport a les comunitats de veïns/es i espai públic de Nou Barris, amb un equip adreçat de manera exclusiva a la Zona Nord, treballa en la detecció i el plantejament de solucions a aquestes situacions. A més, des del novembre de 2016 funciona a Ciutat Meridiana el projecte A-Porta, liderat per la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC), que pretén detectar situacions de vulnerabilitat entre els veïns i veïnes a partir de la visita a domicili.

Un dels temes que més preocupa els professionals que treballen al territori són els trastorns mentals, sovint relacionats amb situacions socials i laborals precàries. Les llargues esperes per ser atesos als centres de salut mental d'adults (CSMA) i als centres de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ) dificulten l'abordatge d'unes patologies que afecten de manera més evident les persones adultes però que també incideixen en les conductes d'infants i joves.

Un altre dels aspectes en què incideixen els equips que treballen tant en matèria de salut com en matèria de serveis socials a la Zona Nord és l'augment de les conductes violentes i, especialment, de la violència masclista. Tot i que s'aborda la perspectiva de gènere a través de tallers de formació en matèria de prevenció del masclisme en col·laboració amb els serveis

socials (per exemple, el projecte JASP, Joves i Adolescents Sexualment Preparats), cal reforçar tant les línies de prevenció com les de detecció de la violència vers les dones.

La Zona Nord, especialment Ciutat Meridiana, és un territori amb una presència important de persones d'origen cultural divers. Tot i que les dinàmiques de la zona no plantegen problemes relacionals ni de convivència greus, tots els agents que actuen a la Zona Nord consideren que cal continuar treballant per consolidar un treball comunitari que permeti eradicar i evitar problemes de xenofòbia latents, i que enforteixi les accions en matèria d'interculturalitat. Cal reconèixer, en aquest àmbit, el treball del teixit associatiu dels barris, un dels principals agents antirumors de què disposa el territori. La feina feta per part de projectes comunitaris ha contribuït a reforçar les relacions interculturals, especialment entre els infants i joves. Així mateix, les accions en defensa del dret a l'habitatge de diverses entitats actives al territori han aconseguit la participació de persones d'origen divers en processos associatius.

En matèria comunitària, el principal repte que s'ha d'afrontar passa per superar una cultura relacional fonamentalment basada en el conflicte (entre les pròpies entitats, amb les administracions, amb els professionals que treballen al territori...) i caminar cap a un horitzó que permeti revertir desconfiances i apostar per una actitud propositiva i constructiva, a partir d'objectius i projectes comuns en l'àmbit comunitari. Així mateix, un altre aspecte que cal treballar és l'enfortiment dels equipaments de proximitat com a motors de la vida comunitària. Altres actius destacats en matèria comunitària a la Zona Nord són aquells recursos, serveis i equipaments que tenen un gran potencial i que han de desenvolupar un paper clau en l'àmbit comunitari: la Biblioteca Zona Nord, els casals infantils, els centres oberts, els casals de barri, el Centre Cívic Zona Nord, l'Ateneu de Fabricació de Ciutat Meridiana, etc. No podem obviar en aquest àmbit el parlar d'un teixit associatiu al territori que ha estat cabdal per entendre la millora i la consecució d'equipaments i serveis al territori a través de la seva lluita i el seu treball. Hores d'ara són nombroses les veus que demanen accions per tal d'enfortir aquestes entitats, afavorir la incorporació de gent jove als seus espais...

En el plànol **educatiu**, les escoles i l'institut que conformen el mapa educatiu de primària i secundària de la Zona Nord presenten una sèrie de característiques comunes: es tracta de centres d'alta complexitat molt condicionats pels determinants socioeconòmics de l'entorn on s'ubiquen (pobresa que afecta les condicions de vida saludables, problemàtiques de salut mental, atur crònic, infrahabitatge...), amb un alt nivell d'absentisme entre l'alumnat i on, sovint, les dades en relació amb les competències bàsiques en llengua i matemàtiques són inferiors a la mitjana. Altres elements definitoris dels centres educatius de la Zona Nord són l'elevat nombre d'infants amb necessitats educatives especials a les aules i el pes significatiu de l'alumnat d'origen cultural divers.

Aquestes situacions fan necessari un treball continuat amb els equips de serveis socials i amb les àrees de salut bàsiques (els CAP), a través de les comissions socials, per fer-ne un seguiment i definir com cal actuar. Una de les demandes de la comunitat educativa és reforçar els recursos disponibles en matèria de serveis socials i d'atenció a la salut mental. Cal reforçar, també, les accions de seguiment i d'acompanyament en el pas de l'educació primària a la secundària, especialment als estudis postobligatoris, per evitar situacions d'abandonament escolar prematur.

Més enllà de l'horari escolar, el lleure educatiu de base comunitària és una de les claus per afavorir la cohesió social, la relació entre els infants i el compromís veïnal, a partir de processos educatius i pedagògics. A la Zona Nord, els projectes de lleure que es desenvolupen estan molt vinculats als programes comunitaris del territori, així com als centres educatius. L'Associació Ubuntu, que gestiona el cau de la Ubuntu i un casal infantil, entre altres projectes, i el PES Cruïlla, que duu a terme el projecte "Mou-te" i un casal d'estiu, són dos dels exemples de treball en matèria de lleure a la Zona Nord. Tots dos se situen a Ciutat Meridiana. Els casals infantils

de Ciutat Meridiana i Vallbona, el Casal de Joves Llops del Taga, els programes esportius que desenvolupa la FEEB (Fundació Esport i Educació de Barcelona) en el marc del programa "Convivim esportivament" i el projecte VOZES, entre d'altres, conformen el mapa de l'oferta de lleure al territori. Aquesta oferta de lleure es veu notablement incrementada durant l'estiu amb un bon grapat de propostes que es desenvolupen tant en equipaments com en centres educatius així com a l'espai públic. Casals d'estiu adreçats a infants i joves (impulsats pel projecte Vozes, per Minyos i Escoltes de Catalunya o La Indomable), de caire esportiu (a càrrec del CEU Ciutat Meridiana), accions de dinamització a l'espai públic, entre d'altres són algunes de les iniciatives de lleure durant les vacances estivals.

En parlar d'**activitat econòmica i ocupació**, els dos principals aspectes a destacar a la Zona Nord són l'elevada taxa de persones aturades, especialment les que porten més d'un any en aquesta situació, i la baixa qualificació acadèmica de la població, fet que en dificulta l'ocupabilitat. Precisament són els aturats de llarga durada, els joves i les dones en situació de vulnerabilitat les persones sobre les quals la crisi ha tingut un major impacte. El fet que la Zona Nord hagi estat un dels barris més colpejats per l'atur ha fet que esdevingués un dels territoris prioritaris per a l'establiment de recursos de suport a la millora de l'ocupabilitat, ja siguin de caire formatiu, d'assessorament, etc.

A l'oferta pública de formació i inserció laboral que lideren tant el districte com Barcelona Activa, s'hi ha d'afegir la que ofereixen les entitats del territori, com és el cas del PES Cruïlla, una entitat d'iniciativa social que promou la inserció sociolaboral de joves amb dificultats especials. Tanmateix, una de les qüestions que es posa de manifest de manera reiterada és la manca d'una oferta formativa més àmplia i diversificada que incorpori un reforç de les competències lingüístiques de la població.

En l'àmbit comercial, existeix un teixit comercial feble i no gaire dinàmic, especialment a Torre Baró i a Vallbona, dos barris on el comerç és força escàs. A més a més, l'activitat comercial a Ciutat Meridiana està molt condicionada per l'orografia, dificultant la consolidació de zones comercials contínues i centrant els establiments comercials a l'entorn de la Plaça Roja i el mercat de Ciutat Meridiana en el cas de la part baixa del barri i al voltant del mercat de Nuria en el cas de la seva part alta.

Tot i que no existeix un estudi específic pel que fa als hàbits de consum, es pot afirmar que una part de les compres dels veïns i veïnes de la Zona Nord es duen a terme en eixos i centres comercials situats fora dels barris que la formen. De la mateixa manera, cal esmentar els efectes perjudicials que provoca en el comerç de proximitat l'existència de diverses grans superfícies a l'entorn de la Zona Nord, tant dins de la pròpia ciutat de Barcelona com en comarques properes, com el Vallès.

Una orografia que presenta forts pendents, la situació en un dels extrems de la ciutat, les múltiples fractures urbanes provocades per les infraestructures que la travessen, àmbits de planejament pendents de desenvolupar i la proximitat al Parc Natural de la Serra de Collserola i al riu Besòs són, a grans trets, els elements definitoris de la Zona Nord i els barris que la conformen pel que fa a l'àmbit de **l'ecologia urbana**.

A Torre Baró un dels elements més problemàtics relacionat amb la diferència de cotes té a veure amb la impossibilitat de desplaçament entre la part alta i la part baixa del barri mitjançant transport públic sense haver de passar per la plaça de la República, al centre del districte de Nou Barris. Els vials estrets i amb un traçat ple de voltes, molt condicionat per la desordenada planificació urbanística del barri, dificulten aquesta connexió.

En el cas de Ciutat Meridiana, malgrat les intervencions fetes per afavorir els desplaçaments de les persones (ascensors i escales mecàniques), les pendents provoquen problemes d'accessibilitat a les zones comercials, d'equipaments i de serveis, limiten les dinàmiques relacionals entre el veïnat que viu en les diferents parts del barri. Cal afegir-hi, també, les dificultats que això comporta en els desplaçaments de les persones amb mobilitat reduïda.

Pel que fa a Vallbona, situada en un terreny pla i amb pendents molt més suaus que els altres dos barris, l'accessibilitat als equipaments de què disposa és molt més senzilla. Tanmateix, cal reforçar la connectivitat amb el barri veí de Can Sant Joan (a Montcada i Reixac) així com articular les diferents intervencions de transformació urbana que viurà el territori en un futur a mig termini: soterrament de les vies de rodalies, definició dels usos de futur de la Granja del Ritz, millora del seu accés al riu...

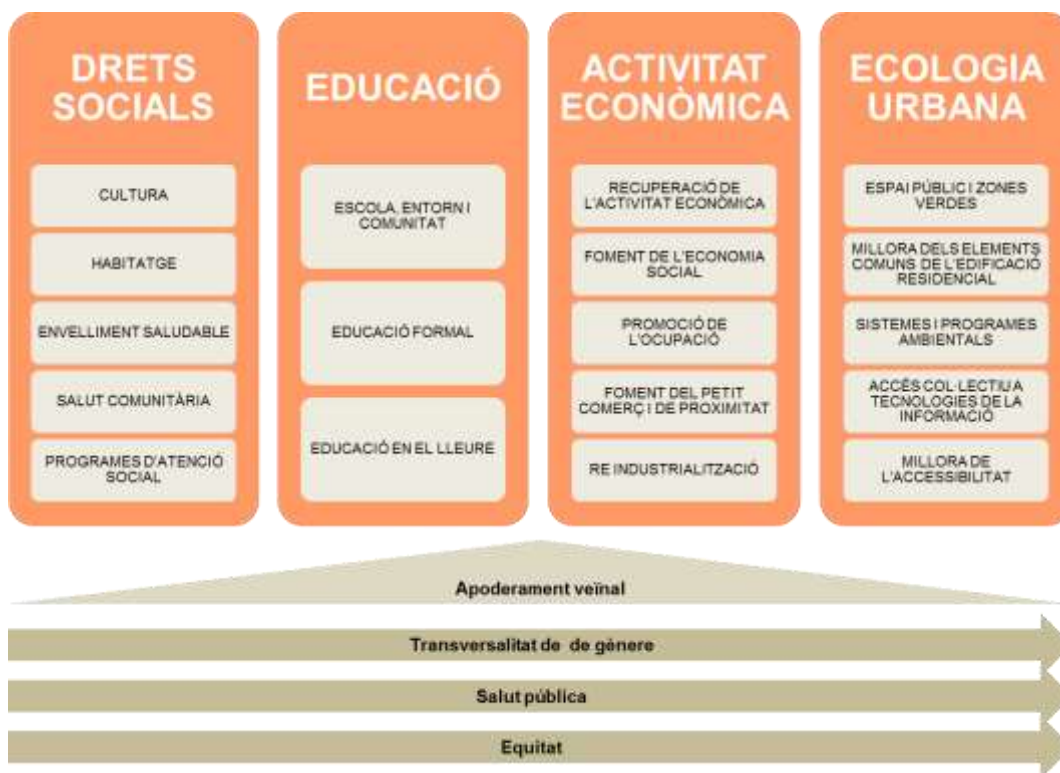
Una mirada de conjunt a la Zona Nord permet identificar nombrosos espais buits o en situació de provisionalitat. L'origen d'aquesta situació es troba en l'existència d'entorns on el planejament previst està encara sense desenvolupar (és el cas de Torre Baró, tal com s'explicava en apartats anteriors) i d'àmbits on la previsió de definició i construcció d'equipaments encara no s'ha materialitzat (la zona esportiva provisional de Ciutat Meridiana, la Granja del Ritz a Vallbona, els equipaments esportius al Torrent del Bosc...). En alguns casos s'han anat consolidant usos provisionals, però en altres l'abandonament de l'espai provoca queixes veïnals per l'acumulació de brutícia i pel deteriorament. Algunes actuacions recents, com la col·locació d'una pèrgola a la zona esportiva provisional de Ciutat Meridiana (que ha estat elaborada en el marc d'un projecte de foment de l'ocupabilitat amb la col·laboració de l'Ateneu de Fabricació), demostren l'elevat potencial d'aquests espais com a escenari per al desenvolupament d'actuacions de millora amb un clar component comunitari.

Un element que aporta oportunitats per a la Zona Nord, tant des del punt de vista paisatgístic com de qualitat de vida i d'activitat econòmica, és la proximitat a dos entorns naturals de referència a la ciutat: el Parc Natural de la Serra de Collserola i el riu Besòs. A aquests dos àmbits cal afegir-hi també els entorns del Rec Comtal i la darrera zona eminentment agrícola de què disposa la ciutat: La Ponderosa, a Vallbona. En diferents espais de participació del districte de Nou Barris vinculats a la Zona Nord s'ha posat de manifest la demanda veïnal de reforçar els lligams comunitaris amb aquests entorns, promovent-ne els usos cívics, afavorint-ne el manteniment i definint-los com una oportunitat per al foment de l'ocupabilitat.

» 2. Àmbits d'intervenció

La Mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016 justifica extensament el per què cal intervenir de forma transversal així com quins són els àmbits estratègics on cal incidir i quins són els principis que els han de regir, que de forma resumida queden exposats a continuació:

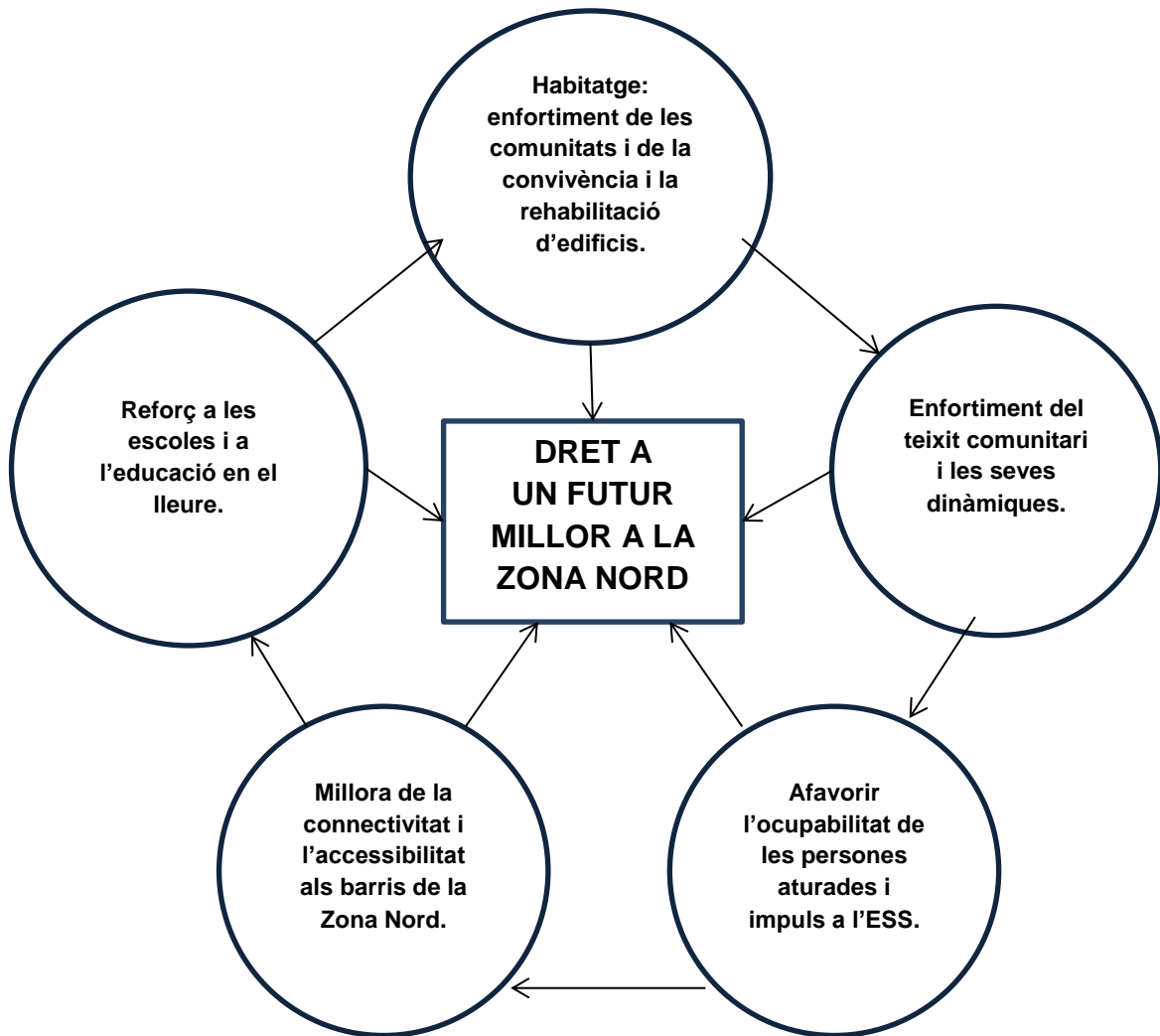
El Pla de barris de la Zona Nord pretén omplir de contingut i accions cada un d'aquests àmbits, tenint en compte les característiques pròpies del seu territori i les seves especificitats.

» 3. Objectius

En la mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016 es defineix quin és el marc conceptual, els seus principals trets i quins són els objectius principals. A continuació es defineixen aquests objectius, comuns a tots els barris que tenen Pla de Barris:

- **Recuperar i impulsar l'activitat econòmica** consolidant i reforçant l'activitat econòmica local i de proximitat, activant les iniciatives d'economia social i solidària i impulsant projectes específics per fomentar la ocupació.
- **Fer front als desequilibris d'ús de l'espai urbà**, potenciant els usos veïnals i comunitaris de l'espai públic i evitant-ne els usos excloents, per fer front entre altres problemàtiques, al desequilibri actual on predominen activitats vinculades al turisme.
- **Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població** que resideix als barris, amb especial atenció a aquells que més ho necessiten (gent gran, infants, joves en situació d'atur,...) i als seus habitatges.
- **Implementar mesures que donin protagonisme als veïns i veïnes** a l'hora d'establir objectius i actuacions de millora.
- **Innovar i modificar les formes de treball de l'administració pública**, generant espais de col·laboració i transversalitat per projectes, canviant la forma d'interacció amb la ciutadania, fomentant la coproducció de polítiques públiques amb el veïnat i entitats.

Esquema resum d'àmbits i objectius del Pla de barris de la Zona Nord

Objectius específics

DRETS SOCIALS

A. AFAVORIR EL DRET A L'HABITATGE DIGNE I MILLORAR LES CONDICIONS D'HABITABILITAT DEL PARC D'HABITATGES DE LA ZONA NORD.

Tenint en compte que el parc d'habitatges té problemes d'accessibilitat, que existeixen mancances en matèria d'habitabilitat, que les zones comunes estan deteriorades i que hi ha diverses comunitats en situació de vulnerabilitat, cal treballar per a la millora de l'habitatge amb una mirada transversal: fent que les estratègies de rehabilitació arribin als veïns i veïnes amb menys recursos, que abordin les complexitats de les comunitats en què s'ha d'actuar i que contribueixin al seu enfortiment i a la millora de la convivència i les relacions comunitàries.

B. ENFORTIR L'ACCIÓ COMUNITÀRIA AL TERRITORI A PARTIR DE PROJECTES TRANSVERSALS, QUE ACTUÏN AMB LÒGICA DE ZONA NORD I QUE DONIN RESPOSTA A LES NECESSITATS DEL VEÏNAT.

L'acció comunitària ha de contribuir de manera significativa a l'abordatge dels diversos problemes complexos que afecten la Zona Nord. Per la seva complexitat, només es poden dur a terme amb èxit des de la complicitat de les administracions, les professionals que treballen al territori, els veïns i veïnes i el teixit associatiu, és a dir, amb accions comunitàries. Això requereix un nou marc relacional basat en la coresponsabilitat. També cal que els equipaments de proximitat del territori siguin motors de la vida comunitària. Un treball de suport i enfortiment d'aquestes xarxes ha de permetre afavorir conductes cíviques i de respecte mutu.

C. AMPLIAR ELS ESPAIS PER AL FOMENT DE LES RELACIONS INTERCULTURALS A LA ZONA NORD.

La Zona Nord ha estat històricament un territori d'arribada de persones d'origen divers. Cal, doncs, un treball sòlid des del vessant comunitari que permeti reforçar-ne l'acollida, que faciliti la seva participació en les dinàmiques associatives i comunitàries del territori, i que ajudi a eradicar i/o a evitar problemes de xenofòbia i racisme.

D. REFORÇAR LES ACTUACIONS DE SENSIBILITZACIÓ I PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA.

Les conductes violentes vers les dones requereixen un compromís ferm de l'administració per eradicar-les. Cal, doncs, treballar en la promoció de l'educació en la igualtat i en la prevenció de les relacions de domini i subordinació per raons de sexe, especialment entre infants i joves. També cal reforçar les accions de sensibilització contra la violència masclista.

E. PROMOURE LA SALUT COMUNITÀRIA I ELS HÀBITS D'OCI SALUDABLE.

Les situacions socioeconòmiques són un dels determinants clau en la salut de la població. Aspectes com l'atur de llarga durada i l'empobriment de la població hi tenen conseqüències directes. Segons dades de l'ASPB, els barris que conformen la Zona Nord presenten indicadors elevats en determinats aspectes que cal revertir, com és el cas dels trastorns mentals, el consum d'estupefaents o l'elevada incidència d'embarassos adolescents. El Pla de Barris ha de fomentar i reforçar els programes de prevenció i promoció de la salut, tenint en compte els ja existents, amb l'objectiu d'augmentar la qualitat de vida dels veïns i veïnes de la Zona Nord.

EDUCACIÓ

F. PROMOURE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EN L'ÀMBIT EDUCATIU.

El combat contra el fracàs escolar, la millora de les competències bàsiques i el rendiment educatiu, la reducció de l'abandonament escolar i la garantia de la qualitat de les transicions entre les diverses etapes de l'ensenyament obligatori per afavorir la continuïtat en els estudis són alguns dels aspectes que cal abordar en l'àmbit educatiu amb la voluntat de reduir les desigualtats i millorar la cohesió social.

G. POTENCIAR EL LLEURE DE BASE COMUNITÀRIA COM A EINA DE TRANSFORMACIÓ A PARTIR D'INICIATIVES ARTÍSTIQUES, ESPORTIVES, ASSOCIATIVES, CULTURALS, ETC.

L'esport, la cultura, l'art, l'associacionisme, etc. són eines amb un gran potencial de cohesió i de transformació social. L'existència de centres educatius, projectes, entitats i equipaments de referència en aquests àmbits a la Zona Nord ha d'esdevenir un potencial de treball per promoure experiències de lleure de caire comunitari que permetin configurar una oferta adreçada a infants i joves que vagi més enllà de les hores lectives i que afavoreixi una educació integral que possibiliti la millora i la transformació de la comunitat.

ACTIVACIÓ ECONÒMICA

H. IMPULSAR L'OCUPABILITAT PRIORITZANT LES ACTUACIONS ADREÇADES ALS COL·LECTIUS MÉS VULNERABLES.

Amb una taxa d'atur que gairebé dobla la mitjana de la ciutat, l'impuls de l'ocupabilitat dels veïns i veïnes ha d'esdevenir un dels pilars de treball del Pla de Barris. Els projectes d'experienciació laboral i les accions d'assessorament i acompanyament en la recerca de feina han de permetre incrementar les possibilitats d'inserció dels veïns i veïnes al mercat laboral. Aquesta intervenció ha de tenir presents aquells sectors de la població que es troben especialment afectats per l'atur: dones, joves, majors de 45 anys, persones migrades... Aquesta situació requereix una revisió i una ampliació de l'oferta formativa i capacitadora que s'ofereix a la Zona Nord. Cal adequar-la als sectors i als àmbits que generen un valor afegit (cures i serveis a les persones, treballs relacionats amb el medi ambient i l'entorn forestal...) i cal articular itineraris que combinin la formació amb la pràctica laboral.

I. AFAVORIR LA IMPLEMENTACIÓ DE PROJECTES D'ACTIVACIÓ ECONÒMICA DEL TERRITORI, ESPECIALMENT EN EL MARC DE L'ECONOMIA COOPERATIVA, SOCIAL I SOLIDÀRIA.

La promoció d'activitats econòmiques sostenibles i de qualitat esdevé una línia de treball per combatre les desigualtats socials de la Zona Nord. Cal fer-ho, però, a través d'estratègies d'acompanyament, d'assessorament i de suport a les iniciatives emergents, incidint en els projectes d'economia cooperativa, social i solidària (ECSS), i en les iniciatives d'autoocupació.

ECOLOGIA URBANA

J. MILLORAR LA CONNECTIVITAT I L'ACCESSIBILITAT ALS BARRIS I ENTRE ELS BARRIS DE LA ZONA NORD.

Les fractures urbanes i l'orografia marquen de manera determinant els desplaçaments de la Zona Nord i les connexions entre els barris que la conformen. Cal avançar, doncs, en la millora de l'accessibilitat i de les connexions entre els barris i els municipis propers. També cal

promoure les condicions que afavoreixen la mobilitat interna dels veïns i veïnes i la seva connexió amb les zones d'equipaments i serveis.

K. GARANTIR L'ADEQUACIÓ, EL MANTENIMENT I LA DINAMITZACIÓ DELS ESPAIS D'ÚS PROVISIONAL DE LA ZONA NORD.

A la Zona Nord hi ha diversos espais que es troben en situació de provisionalitat. Cal treballar per transformar-los i dignificar-los, promovent la participació dels veïns i veïnes en la seva definició i afavorint-ne l'ús per part d'infants i gent gran, alhora que s'implementa una mirada de gènere en la seva transformació.

L. REFORÇAR L'ESTRATÈGIA DE DIGITALITZACIÓ ALS EQUIPAMENTS DE LA ZONA NORD.

A la Zona Nord es fa evident l'esclletxa digital, amb un nivell de connexió a Internet 20 punts per sota de la mitjana de la ciutat. Davant d'aquest escenari, tant les escoles com els equipaments públics han de ser espais que permetin l'accés a Internet, en els quals es desenvolupin accions d'alfabetització digital.

M. AVANÇAR EN LA DEFINICIÓ DEL MAPA D'EQUIPAMENTS DE LA ZONA NORD.

Són diversos els equipaments que estan pendents de desenvolupar als barris que conformen la Zona Nord. En el marc del Pla de Barris, i a partir del mapa d'equipaments del territori, es proposa d'avançar en la planificació i la preparació del terreny (possibles canvis de planejament, redacció d'avantprojectes i projectes...) per a la futura execució de les propostes que, per la seva magnitud i complexitat, requereixen més abast temporal.

» 4. Projectes motor

Els projectes motors són aquells projectes transversals en què conflueixen tots els àmbits d'intervenció del Pla de Barris (Educació, Drets Socials, Economia i Medi urbà). Són projectes temàtics que vertebraven i articulen totes les propostes i accions entorn un eix conductor del propi del barri.

4.1. DRET A L'HABITATGE: CREACIÓ D'UNA OFICINA DE L'HABITATGE A LA ZONA NORD.

Les problemàtiques relacionades amb el dret a l'habitatge són ben presents als barris de la Zona Nord. De fet, alguns dels trets definitoris del territori són un nombre important d'ordres de llançament, un elevat nombre d'ocupacions d'habitatges vacants, un parc residencial amb mancances d'accessibilitat evidents (provocades tant per l'estructura dels propis edificis com per una pronunciada topografia), deficiències en matèria d'eficiència energètica i l'existència de comunitats veïnals vulnerables. Una part d'aquestes situacions s'està abordant en el marc de l'acció ordinària de l'administració, ja sigui a través de la feina que duu a terme el districte en matèria de gestió, mediació i intervenció en situacions de risc de pèrdua d'habitatge (amb la creació de la Unitat contra l'exclusió residencial (UCER) i el Servei d'intervenció i mediació en situacions de pèrdua i/o ocupació d'habitatge (SIPHO), a través dels programes i les línies d'actuació de l'Oficina de l'habitatge o amb la feina del Servei de Suport a les Comunitats i l'Espai Públic, entre d'altres.

En el marc del Pla de Barris cal treballar, però, en accions extraordinàries que reforcin i complementin les intervencions en les comunitats de veïns i veïnes amb major grau de vulnerabilitat, que no poden accedir a les ajudes a la rehabilitació, que pateixen problemes de conservació dels elements comuns, que tenen deficiències d'accessibilitat i que presenten problemàtiques relacionades amb la convivència.

L'acompanyament de les comunitats de veïns i veïnes durant els tràmits administratius que se'n deriven i el suport per a la millora de la convivència i les relacions de proximitat han de ser eines clau per assolir els objectius d'aquest projecte motor.

S'ha de fer, a més, des de la proximitat i amb una mirada transversal, perquè l'actuació en matèria d'habitatge esdevingui també una oportunitat per generar espais d'enfortiment comunitari i per donar resposta a situacions de vulnerabilitat social (solitud, problemes d'accessibilitat i mobilitat, etc.). Per això, cal aprofitar els actius i les accions que ja existeixen al territori, com el projecte A-Porta o el Servei de Suport a les Comunitats i l'Espai Públic.

Així, entre altres accions proposades, destaquen les següents:

- Creació d'una oficina de l'habitatge a la Zona Nord que dugui a terme serveis d'atenció i assessorament.
- Estratègia de suport a les comunitats veïnals per millorar la convivència i enfortir les relacions comunitàries.
- Implementació d'un programa de rehabilitació adreçat a les finques d'alta complexitat.
- Acompanyament de les comunitats i mediació en els processos de tramitació d'ajuts.

4.2. LA MILLORA DE L'ESPAI PÚBLIC COM A EIX DE VERTEBRACIÓ DE LA ZONA NORD.

Hi ha quatre elements que defineixen de manera ben evident l'espai públic a la Zona Nord: les fractures urbanes que travessen els tres barris, una orografia que provoca forts pendents i desnivells, una tipologia de construcció que fomenta l'existència d'espais privats d'ús públic i la presència de nombrosos espais buits pendents de desenvolupament o en situació de provisionalitat. Tots aquests elements són condicionants físics que incideixen de manera directa en la vida de les persones, ja sigui en la mobilitat o en la relació amb l'entorn que les envolta, i fan que l'adequació de l'espai públic i la reordenació dels seus usos siguin els reptes del territori que cal abordar en el marc del Pla de Barris.

A més, cal treballar les intervencions en el medi urbà amb perspectiva de futur: cal analitzar els dèficits d'equipaments del territori i definir les necessitats actuals i futures, de manera que el Pla de Barris pugui esdevenir també un espai per preparar el terreny per a la seva materialització (definició d'usos, redacció d'avantprojectes i projectes executius, modificacions de planejament, etc.). La transformació en l'àmbit del medi urbà prevista en el marc del Pla de Barris de la Zona Nord estableix cinc eixos d'actuació:

- Millora de la mobilitat i de la connectivitat dins dels barris i amb els barris veïns, ja sigui a través de l'adequació de les calçades per facilitar la mobilitat o a través de la potenciació d'itineraris per a vianants.
- Adequació dels espais que es troben en situació de provisionalitat, amb la voluntat de redefinir-ne els usos i de convertir-los en espais per a activitats comunitàries.
- Dignificació dels espais que esdevenen zona de contacte entre el Parc Natural de la Serra de Collserola i la ciutat, per afavorir-ne l'ús per part dels veïns i veïnes.
- Afavoriment de l'accessibilitat dels veïns i veïnes a les zones de serveis, comerços i equipaments, sense que els desnivells del territori siguin un impediment.
- Millora de la xarxa d'equipaments de la Zona Nord, a partir de la definició d'un pla d'equipaments del territori.

Disposar d'un espai públic accessible, que esdevingui escenari de joc i de trobada i que dignifiqui els entorns dels habitatges, també significa millorar la qualitat de vida de les persones. Cal veure aquestes intervencions com una oportunitat per generar ocupació, per fomentar la convivència i per enfortir els lligams comunitaris, ja que cal implicar els veïns i veïnes en l'adequació dels espais i promoure que es converteixin en entorns de relació i de reforç de la cohesió social.

4.3. ENFORTIMENT DE L'ACCIÓ COMUNITÀRIA AL TERRITORI I POSADA EN MARXA DE L'ESPAI ZONA NORD

Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona han estat escenari de diversos projectes de desenvolupament comunitari, impulsats i liderats per l'àmbit públic, pel tercer sector o per ens privats, en el marc de les seves accions de responsabilitat social corporativa, i desenvolupats tant en el marc del teixit associatiu com dels equipaments.

Bona part d'aquestes iniciatives han estat pensades en clau de barri i algunes encara continuen actives. Malgrat els esforços significatius de coordinació dels darrers anys, es detecten encara intervencions aïllades, forats i duplicitats per als quals no s'ha trobat un mecanisme de correcció eficaç.

A més, durant els darrers anys, diferents serveis de l'administració s'han anat establint a la Zona Nord. Aquesta situació ha contribuït a eixamplar el mapa de recursos públics del territori i a completar una xarxa comunitària on l'escola, el centre de salut i el centre de serveis socials han de ser pilars cabdals.

El Pla de Barris ha d'esdevenir una oportunitat per potenciar el sistema comunitari existent, per reforçar el teixit associatiu, per impulsar el paper dels equipaments com a motors de la vida comunitària i per reforçar la transversalitat i la col·laboració entre els projectes que s'hi desenvolupen, a partir d'una mirada que vagi més enllà dels barris i d'una feina que es desenvolupi en clau de Zona Nord pel que fa a l'acció comunitària. Quant als dispositius i serveis que actuen al territori, el Pla de Barris s'entén com una oportunitat per generar espais de treball conjunt que permetin aprofitar al màxim les sinergies entre ells, aprofitant-ne el potencial per treballar la generació de comunitat i la cohesió social.

La proposta que planteja el Pla de Barris en matèria d'acció comunitària s'articula en quatre línies d'actuació:

- Definició d'una nova estratègia d'acció comunitària que incorpori una mirada comuna en la cerca de solucions i respostes a les necessitats dels veïns i veïnes dels barris que constitueixen la Zona Nord i que reforci la transversalitat i la col·laboració entre els projectes.
- Desenvolupament d'una estratègia per enfortir i recolzar el teixit associatiu existent, afavorint la participació de les persones d'origen cultural divers, de la gent gran, dels joves, etc. en les dinàmiques comunitàries i en les entitats.
- Creació de l'Espai Zona Nord: un espai que agrupi diversos serveis públics que actualment es troben disgregats, amb la voluntat d'aprofitar sinergies i de reforçar la perspectiva del treball cooperatiu com una oportunitat per reforçar els processos comunitaris de la Zona Nord. En una primera fase, al voltant de la creació de l'Oficina del Pla de Barris, s'integrarien en aquest espai tant l'equip tècnic del districte com els dispositius de Barcelona Activa, l'ASPB, etc.
- Articulació d'un pla operatiu en matèria educativa que ajudi a millorar l'èxit escolar.

Un altre dels trets definitoris de les polítiques d'acció comunitària en el marc del Pla de Barris ha de ser la transversalitat. Les accions que es duguin a terme en els diferents àmbits han d'esdevenir una oportunitat per promoure la resposta comunitària als reptes col·lectius que afecten el territori: la necessitat de millorar les condicions d'habitabilitat del parc d'habitatges, les propostes per millorar l'ocupabilitat dels veïns i veïnes, el foment de les relacions interculturals, la connexió amb l'entorn, la millora de la xarxa d'equipaments, etc.

» 5. Propostes i accions

En aquest apartat s'entra en major detall en les actuacions previstes per a cada un dels àmbits temàtics d'intervenció.

DRETS SOCIALS

1. Reforç de l'atenció a la Zona Nord per garantir el dret a l'habitatge.

L'habitatge és un dels àmbits que més preocupa a la Zona Nord. Per això, cal treballar per oferir una atenció de proximitat que permeti abordar la complexitat de les problemàtiques relacionades amb l'habitatge: cal apropar la feina d'assessorament i d'acompanyament que s'està duent a terme en els serveis existents, i cal impulsar iniciatives i propostes que ajudin a garantir aspectes clau per a la qualitat de vida, com la convivència, la bona conservació de l'habitatge, l'enfortiment de les relacions comunitàries, etc.

Accions:

- **Creació d'una oficina de l'habitatge.**
Cal crear una oficina de l'habitatge a la Zona Nord que dugui a terme serveis d'atenció i assessorament.
- **Suport a les comunitats veïnals per a la millora de la convivència.**
Cal desenvolupar una estratègia de suport a les comunitats veïnals per millorar la convivència i l'enfortiment de les relacions comunitàries, en coordinació amb projectes i accions ja existents (Servei de Suport a les Comunitats i l'Espai Públic, Projecte A-Porta...).
- **Difusió i formació en eficiència energètica en espais comunitaris.**
Cal dur a terme accions de difusió i formació en eficiència energètica en espais comunitaris (AFA, casals de gent gran...).

2. Rehabilitació, dignificació i millora del parc d'habitatges de la Zona Nord.

Cal afavorir els mecanismes per a la dignificació dels espais domèstics privats (habitatges) així com dels elements comuns (escales i entrades), a través d'una línia d'ajudes per a la rehabilitació, coordinades amb les ja existents, però que prestin una atenció especial a les finques d'alta complexitat (finques d'alta vulnerabilitat i difícil rehabilitació) i que potenciïn la figura de la subvenció de cohesió social i l'acompanyament integral a les famílies que hi viuen per tramitar-la. Es posarà un èmfasi especial en allò que té a veure amb la millora de l'accessibilitat així com en les mesures d'estalvi i d'eficiència energètica.

Accions:

- **Implementació d'un programa de rehabilitació adreçat a finques d'alta complexitat.**
- **Acompanyament i mediació en els processos de tramitació d'ajuts per a les comunitats.**

3. Millora de la salut al llarg de la vida des del vessant comunitari.

L'any 2009, l'Agència de Salut Pública de Barcelona va posar en marxa l'estratègia de salut comunitària "Barcelona Salut als barris" (BSaB) a la Zona Nord. BSaB té per objectiu millorar la salut i la qualitat de vida de les persones que viuen en aquest territori. Planteja un abordatge de la salut amb una visió que va més enllà del tractament de les malalties promocionant aquelles

intervencions intersectorials que faciliten les conductes saludables i/o milloren les condicions de vida i de treball. Actualment, a la Zona Nord hi ha un Grup Motor de Salut on participen diferents agents que treballen en el territori. En aquest espai és on s'articulen les accions relacionades amb la salut. Actualment s'estan treballant els següents temes: habilitats parentals, prevenció d'embarassos adolescents, alimentació, envelliment actiu, salut mental i emocional, promoció de l'oci saludable i prevenció dels diferents tipus de violència. Aquesta proposta neix amb la voluntat de donar suport a les actuacions que treballin en aquest àmbit, així com en altres que es puguin proposar.

Accions:

- **Desenvolupament d'accions i projectes que abordin les problemàtiques relacionades amb la salut mental i emocional.**
- **Impuls dels programes de foment dels hàbits d'oci saludable i de prevenció de les addiccions.**
Els programes que es desenvolupin en aquest àmbit han de fomentar l'autoorganització dels joves i oferir recursos que permetin la generació de noves dinàmiques d'oci.
- **Reforç dels programes d'educació sexual i reproductiva entre adolescents i joves.**
Cal abordar l'educació sexual i reproductiva entre els joves i introduir la mirada de gènere en les intervencions que es duguin a terme.
- **Ampliació de les accions de millora i suport de les habilitats parentals.**
En el marc d'aquesta acció es promourà el bon tracte infantil i les habilitats parentals pel que fa als reptes educatius dels fills i filles, tant en l'àmbit educatiu com en el familiar.

4. Reorientació i reforç de l'estratègia en matèria d'acció comunitària al territori, incorporant la lògica de Zona Nord.

Els projectes comunitaris són ben freqüents als barris que conformen la Zona Nord. Impulsats tant per la pròpia administració pública com per part dels centres educatius i del teixit associatiu, han estat eines clau per fomentar la cohesió social i per enfortir les relacions de proximitat. Tanmateix, encara hi ha reptes en aquest àmbit: enfortir les entitats i les associacions del territori i el treball en xarxa, fomentar la participació de les persones d'origen cultural divers en les dinàmiques comunitàries, promoure accions formatives adreçades al teixit comunitari, etc. Aquests aspectes, entre d'altres, són els que cal abordar sota el paraigua d'aquesta proposta.

El reforç de l'estratègia comunitària ha de ser l'espai per treballar l'enfortiment del sentiment de pertinença al territori i l'orgull dels barris que conformen la Zona Nord. Cal promoure una imatge positiva que reconegui i posi en valor tot el potencial que hi ha: el paisatge, la riquesa i la diversitat culturals, la tradició associativa, les xarxes de suport mutu i solidaritat que s'hi conformen, etc.

En aquesta mirada de reforç de l'àmbit comunitari cal tenir present, també, el paper que desenvolupen els serveis públics ubicats a la Zona Nord. Es proposa reforçar les sinergies, la cohesió, el treball en xarxa i la transversalitat en la seva acció al territori, amb la voluntat d'impulsar projectes col·lectius que ajudin a donar resposta a les problemàtiques socials existents.

Accions:

- **Definició d'una nova estratègia d'acció comunitària a la Zona Nord que doni resposta a les necessitats del territori i reforci la transversalitat i la col·laboració entre els projectes.**

Cal establir una estratègia comunitària que, amb una perspectiva de Zona Nord, permeti donar respostes col·lectives a les problemàtiques complexes que afronta el territori. L'enfortiment dels equipaments de proximitat (escoles, centre d'atenció primària, centre cívic i casals de barri, biblioteca, etc.) com a motors de la vida comunitària i l'aposta per una cultura relacional basada en la coresponsabilitat són dos dels eixos que han de ser pals de paller en aquest full de ruta de l'acció comunitària que s'ha de construir amb la col·laboració dels diferents agents comunitaris del territori.

- **Espai Zona Nord: generació d'un espai que agrupi en un mateix local diversos serveis públics que actualment es troben disgregats al territori.**
L'objectiu és aprofitar les sinergies i reforçar la transversalitat de la seva feina. En una primera fase, la creació de l'Oficina del Pla de Barris permetrà integrar en un mateix equipament el departament de la Zona Nord del districte, els dispositius de què disposa Barcelona Activa, l'equip de "Salut als barris" i el personal d'altres àrees de l'Ajuntament de Barcelona que treballen a la Zona Nord. Aquesta acció s'anirà ampliant amb el desplegament d'altres serveis, com ara l'oficina d'habitatge.
- **Formació de professionals i entitats que treballen en l'acció comunitària.**
- **Estratègia de reforç del teixit associatiu de la Zona Nord.**
Aquesta acció, adreçada a entitats de caire social, cultural o veïnal, així com a les AFA de les escoles del territori, entre d'altres, ha de permetre el seu enfortiment i la consolidació dels seus projectes.

5. Generació d'un marc d'actuació en l'àmbit de l'acció comunitària per treballar la prevenció i la detecció de la violència, amb especial atenció a la violència masclista.

La violència vers les dones és un problema públic de gran envergadura que requereix l'impuls d'accions de prevenció i que fa necessari continuar desplegant actuacions de sensibilització, especialment adreçades a la població jove, per potenciar el treball en xarxa i comunitari. L'àmbit educatiu i del lleure han d'esdevenir escenaris clau per al desenvolupament d'accions que abordin la coeducació i la visibilització de la diversitat sexual i de gènere com un riquesa i un valor. A més, en línia amb el que determina la mesura de govern "Urbanisme amb perspectiva de gènere", es proposa implementar criteris i mecanismes de gènere en les actuacions urbanístiques que es duguin a terme, a partir de l'anàlisi del territori mitjançant marxes exploratòries amb perspectiva de gènere.

Accions:

- **Prevenció de la violència masclista.**
- **Impuls de la coeducació des de l'àmbit escolar i del lleure.**
L'objectiu és visibilitzar la diversitat sexual i de gènere com una riquesa i un valor.
- **Treball per a la prevenció del conflicte i la promoció de les conductes no violentes des de l'àmbit educatiu i comunitari.**
Cal contemplar accions que atenguin als diferents eixos que provoquen violència per motius d'identitat: gènere, raça, classe, orientació sexual, diversitat funcional, situació administrativa, etc.
- **Estudi de l'espai públic amb perspectiva de gènere i incorporació d'aquesta mirada a les noves actuacions urbanístiques.**

6. Enfortiment de les relacions interculturals a la Zona Nord, aprofitant el teixit comunitari existent.

La Zona Nord és un territori on les comunitats i les persones d'origen cultural divers que hi viuen són nombroses. Aquest fet obliga que el desplegament del conjunt d'actuacions que planteja el Pla de Barris inclogui de manera transversal una mirada intercultural. Cal tenir present aquesta mirada sobre l'espai públic en el reconeixement dels usos que en fan les

diferents comunitats i col·lectius d'origen divers i en la promoció del seu ús per a la pràctica d'esports no hegemònics (equavòlei, criquet...). En l'àmbit cultural, cal fomentar el coneixement de la diversitat cultural en les seves diferents expressions: en l'acció comunitària, donant suport a la formació en perspectiva intercultural dels professionals dels serveis públics, els equipaments i les entitats que treballen al territori; enfortint els projectes i les accions que ajudin a combatre el racisme i la discriminació, o fent visibles les aportacions de les comunitats i els col·lectius de contextos culturals diversos generades a través d'espais de participació no necessàriament formals, però que són significatius per a les comunitats.

Accions:

- **Promoció dels projectes de reconeixement i visibilització dels coneixements i sabers de les comunitats d'origen cultural divers.**
- **Impuls i acompanyament de la participació de les comunitats d'origen cultural divers en les dinàmiques comunitàries.**
Cal impulsar i acompanyar la participació de les comunitats d'origen cultural divers en les dinàmiques comunitàries del territori a partir de la detecció i el reconeixement de figures de referència a les comunitats.

7. Foment de les relacions de proximitat i de la cohesió social.

L'espai públic i els espais comuns són escenaris d'oportunitats per vertebrar uns barris més cohesionats i per desenvolupar accions de caire comunitari que ajudin a teixir relacions de proximitat entre els veïns i veïnes. Per fer-ho possible, cal fomentar pràctiques de coresponsabilitat que permetin a tothom gaudir d'un espai públic accessible, compartit i inclusiu. Per aconseguir-ho, cal reforçar les campanyes i les actuacions en matèria de responsabilitat compartida en el manteniment i l'accés a l'espai públic entre les persones que en gaudeixen.

Accions:

- **Desenvolupament de campanyes de reforç del civisme.**
Cal desenvolupar campanyes de reforç del civisme, tant a l'espai públic com a les comunitats i els equipaments, que afavoreixin les relacions de proximitat i la convivència. Per millorar la seva efectivitat, aquestes accions han d'incorporar la detecció i el reconeixement de figures de referència de les diferents comunitats que viuen a la Zona Nord amb la voluntat de reforçar el bon funcionament de les campanyes.

EDUCACIÓ

8. Definició i execució d'un pla operatiu en matèria educativa a la Zona Nord que incideixi en la millora de l'educació al territori i que enforteixi el treball en xarxa.

Cal impulsar la definició d'un full de ruta que, partint d'una diagnosi en l'àmbit educatiu del territori, plantegi una sèrie d'objectius i accions que donin resposta a les necessitats de la Zona Nord en aquesta matèria. En el seu desenvolupament caldrà implicar el conjunt de membres de la comunitat educativa del territori (professionals dels centres i dels serveis vinculats, associacions de famílies d'alumnes, teixit veïnal i comunitari...). La voluntat és millorar l'èxit educatiu a la Zona Nord, enfortir el treball en xarxa i proposar actuacions que donin resposta a les necessitats socioeducatives del territori.

Accions:

- **Desenvolupament d'un pla coordinat d'actuacions per abordar de manera integral el fracàs i l'abandonament escolars.**
En el marc de la definició del pla operativa en matèria educativa de la Zona Nord cal impulsar accions que incorporin una mirada integral per a l'abordatge del fracàs escolar i l'abandonament escolar així com per garantir les transicions educatives entre els cicles de primària i secundària.
- **Impuls d'un projecte que combini l'educació, les arts i l'acció social, i que vinculi els programes educatius de les escoles amb l'àmbit del lleure i els equipaments culturals del territori.**
Cal promoure el lleure educatiu, les arts i la música com a eines transformadores i generadores de noves dinàmiques que impulsin nous espais i vincles comunitaris.

9. Suport als centres educatius per avançar cap al model d'Escoles enriquides.

Cal assegurar l'atenció global dels infants i les seves famílies als centres escolars públics dels barris, i facilitar el treball conjunt i la mirada comuna entre els professionals de l'àmbit educatiu, social i de salut.

Accions:

- **Reforç del personal de l'àmbit psicosocial als centres educatius.**
En el marc de l'educació reglada, cal donar suport a les accions proposades pel CEB per avançar cap al model d'Escoles Enriquides, i dotar els centres de professionals de l'àmbit psicosocial de manera extraordinària.

10. Promoció, ampliació i reforç dels projectes educatius i de lleure de base comunitària.

L'educació entesa com allò que es treballa tant dins com fora de l'horari escolar (al pati, a l'aula, als casals, a les activitats extraescolars...), el reforç dels vincles entre els projectes educatius que es desenvolupen dins de l'escola i els que ho fan en l'àmbit extraescolar i la promoció del teixit comunitari que duu a terme iniciatives de lleure a la Zona Nord són alguns dels aspectes que cal treballar en el marc d'aquesta proposta. Així mateix, aquesta acció ens ha de permetre treballar la implicació de pares i mares en el procés educatiu i de lleure, les propostes que plantegen la millora de les habilitats parentals i el reforç del teixit associatiu que conformen les AFA de les escoles. Cal fer-ho des d'una mirada intercultural, de gènere i intergeneracional, tenint presents les iniciatives existents per enfortir-les, omplint els buits que no estan coberts actualment i implicant en aquest procés els centres educatius, els equipaments i les entitats que participen en l'àmbit comunitari.

Accions:

- **Reforç de la xarxa socioeducativa i el treball conjunt entre l'ensenyament reglat i el lleure educatiu (educació a temps complet).**
Cal garantir el dret a l'educació d'infants i adolescents, des de la primera infància, passant pels centres educatius i fins al lleure, amb perspectiva de gènere i amb una mirada intercultural. Les arts, la cultura i l'esport, entre d'altres, han d'esdevenir eines socialitzadores i transformadores que han de permetre estendre l'educació més enllà de l'horari escolar, incorporant tot allò que té a veure amb el lleure.
- **Definició d'un projecte d'atenció a la petita infància i a les seves famílies.**
Aquest espai ha d'esdevenir un escenari de trobada entre les famílies per compartir experiències. Ha d'afavorir l'aprenentatge de la petita infància i reforçar el vincle afectiu amb els nadons. En el desenvolupament d'aquesta acció caldrà tenir present el mapa de projectes i serveis que ja s'està duent a terme, tant per part de l'administració com del teixit comunitari del territori.
- **Impuls de l'ús dels equipaments de la Zona Nord com a espais vertebradors d'activitats comunitàries, de reforç escolar, de pràctica artística, etc.**
Més enllà de la seva activitat ordinària, els equipaments de la Zona Nord han d'esdevenir espais oberts al desenvolupament d'activitats comunitàries.
- **Promoció de l'esport com a eina d'inclusió i cohesió social.**
Cal reforçar la programació esportiva existent, especialment entre els infants i els joves, i fomentar el vessant inclusiu i comunitari de l'esport, així com l'abordatge de la pràctica esportiva amb perspectiva de gènere.
- **Suport a les iniciatives per a l'impuls d'un teixit associatiu juvenil.**

ACTIVACIÓ ECONÒMICA

11. Promoció de la formació ocupacional per millorar l'ocupabilitat de les persones aturades.

A partir de l'anàlisi dels perfils de les persones aturades de la Zona Nord, cal definir un programa de formació i pràctica laboral orientat a la formació i a la capacitat tècnica professional, així com a les competències clau i a la facilitació per accedir al món laboral.

Accions:

- **Desenvolupament d'un programa de formació i pràctica laboral per millorar la inserció de les persones aturades d'acord amb les potencialitats del territori i el seu entorn.**
Cal desenvolupar un programa de formació a mida que combini la formació i la pràctica laboral, i que es defineixi tenint presents les necessitats de les persones aturades del territori, així com les potencialitats del mercat laboral.
- **Suport a les iniciatives de formació i d'altres tipus que emanin del teixit d'entitats del territori i que permetin millorar l'ocupabilitat de persones en situació d'atur.**
Cal donar suport a les iniciatives de formació i d'altres tipus de les entitats i del teixit comunitari de la Zona Nord amb l'objectiu de millorar l'oferta formativa existent, adaptar-la a les necessitats del territori i millorar l'ocupabilitat dels veïns i veïnes que es troben en situació d'atur.
- **Establiment de les línies de treball de l'AFA Ciutat Meridiana.**
Cal treballar de manera coordinada amb l'Aula de Formació d'Adults de Ciutat Meridiana per potenciar els itineraris educatius que permetin obtenir el graduat en educació secundària i les línies que aborden l'alfabetització digital.

12. Impuls a les accions en matèria d'economia cooperativa, social i solidària.

L'objectiu d'aquesta proposta és donar suport a aquelles iniciatives que es desenvolupin en el marc de l'economia cooperativa, social i solidària, amb la voluntat de generar oportunitats d'ocupació en aquest àmbit.

Accions:

- **Acompanyament i formació per al desenvolupament de projectes d'economia cooperativa, social i solidària.**
Cal desenvolupar programes de formació i acompanyament en el procés de creació i de consolidació de projectes d'activació econòmica en el marc de l'economia cooperativa, social i solidària. Aquests programes han de posar especial atenció a l'àmbit de l'economia de les cures i els treballs a la comunitat (arranjament i dinamització de l'espai públic, neteja d'espais verds, etc.).

13. Suport a les iniciatives en matèria d'activació econòmica que emanin del territori.

Cal donar suport de formació i d'acompanyament als projectes d'activació econòmica que emanin de les possibilitats que ofereix el territori amb la voluntat d'afavorir-ne el desenvolupament i la consolidació.

Accions:

- **Estudi de les possibilitats d'activació econòmica del territori i suport a les iniciatives i projectes que se'n derivin.**
- **Accions de suport al teixit comercial de proximitat.**
Ampliar les propostes de formació que ajudin a millorar la qualitat del servei que ofereix el comerç de proximitat, visibilitzar l'oferta de béns i serveis existents al territori a través

de campanyes de promoció, així com afavorir la participació i la implicació del teixit comercial d'origen cultural divers en les entitats comercials, són algunes de les accions que es proposen en el marc del Pla de Barris. Aquestes actuacions es desenvoluparan d'acord amb el que determina el Pla de Desenvolupament Econòmic del Districte.

ECOLOGIA URBANA

14. Reducció de l'escletxa digital a la zona nord.

La manca de cobertura de xarxa de banda ampla o la impossibilitat de disposar de connexió per motius econòmics són les raons que expliquen l'escletxa digital existent actualment a la Zona Nord, la qual se situa 20 punts per sota de la ciutat en percentatge de llars amb Internet de banda ampla. Per modificar aquesta situació, cal dotar els equipaments públics de la Zona Nord d'una bona connexió a Internet i reforçar les accions d'alfabetització digital, especialment entre la gent gran.

Accions:

- **Millora de la xarxa de connexió a Internet dels equipaments públics i dels centres educatius.**
Cal potenciar l'existència d'una xarxa de punts de connexió a Internet de proximitat en equipaments i en centres escolars del territori, que ajudin a evitar l'escletxa digital.
- **Desenvolupament d'accions formatives per a l'alfabetització digital.**
La formació per a l'alfabetització digital ha d'anar dirigida al conjunt de la població, però posant una atenció especial en la gent gran. També cal fomentar la formació d'ajuda a la realització de tràmits administratius a través d'Internet.

15. Millora de la xarxa d'equipaments de la Zona Nord.

A la Zona Nord hi ha diverses actuacions en relació amb la construcció d'equipaments pendents de desenvolupar, en les quals caldrà avançar en el marc del Pla de Barris, d'acord amb el que determini el pla d'equipaments. En alguns casos, cal executar l'actuació prevista i, en altres, l'objectiu en el Pla de Barris és avançar en aspectes previs a l'execució, com la definició dels usos, la redacció d'avantprojectes i projectes executius, els canvis de planejament que pertocin, etc.

Accions:

- **Definició del pla d'equipaments de la Zona Nord.**
El mapa d'equipaments és l'eina d'orientació de les prioritats pel que fa als equipaments a la Zona Nord, en funció de les necessitats presents i futures en aquest àmbit. Aquest mapa ha de preveure tant el tipus d'equipament necessari com la seva ubicació al territori, en funció de les característiques demogràfiques, orogràfiques...
- **Definició de la futura zona d'equipaments esportius a Can Cuiàs.**
Sota el paraigües d'allò que es determini al Pla d'Equipaments, cal impulsar la implicació veïnal en la transformació de Can Cuiàs, així com en la definició dels equipaments esportius que se'n derivin a l'entorn de Can Cuiàs. També cal avançar en la redacció dels projectes constructius.
- **Estudi de la ubicació provisional d'un espai per a joves.**
A la Zona Nord no existeix cap espai on els joves puguin desenvolupar un projecte associatiu des de l'autoorganització. Les iniciatives adreçades als joves que existeixen estan liderades per entitats i cobreixen, bàsicament, la franja fins als 16 o 18 anys. Tanmateix, comencen a aflorar iniciatives de grups de joves que treballen en la construcció d'un projecte propi de casal i demanen poder disposar d'un espai per dur a terme aquesta activitat.
- **Millora de les instal·lacions del Campillo de la Virgen per a la pràctica esportiva i comunitària.**
El Campillo de la Virgen, a Torre Baró, ha d'esdevenir un espai que doni resposta a dues demandes ben presents al territori i que, de manera reiterada, apareixen en els diferents processos participatius que es duen a terme en el marc del Pla de Barris: la

necessitat de noves zones per a la pràctica esportiva i l'adequació de l'espai per al desenvolupament d'activitats comunitàries.

- **Adequació dels vestidors del camp de futbol de Ciutat Meridiana.**
Mentre no es fan realitat els nous equipaments esportius de la Zona Nord, cal adequar i mantenir en bon estat els vestidors del camp de futbol de Ciutat Meridiana.

16. Estratègia integral per a la dignificació de l'espai públic de la zona nord.

L'existència de diversos espais públics en situació de provisionalitat o bé situats en àmbits de planejament pendents de definició fa necessària una intervenció per adequar-los a les necessitats veïnals, mentre no es culminin les transformacions previstes. Aquesta adequació n'ha de permetre l'ús com a espais per enfortir les relacions comunitàries.

Accions:

- **Adequació d'espais actualment en desús per al desenvolupament d'activitats comunitàries.**
Atesa l'existència d'espais actualment buits i sense un ús definit, es proposa modificar-ne la situació de provisionalitat i millorar-los, amb la voluntat de dignificar-los i possibilitar-ne la transformació cap a espais per a l'ús comunitari (espais de joc, de lleure, d'estada, etc.).
- **Millora de la zona de l'antic camp de futbol de Ciutat Meridiana i definició de la futura zona d'equipaments.**
La zona on es trobava ubicat l'antic camp de futbol de Ciutat Meridiana, coneguda també com a zona esportiva provisional, és avui un espai en què es duen a terme activitats comunitàries diverses, tant de manera esporàdica (festes majors, revetlles, concerts...) com diària (pràctiques esportives, zona de passeig, jocs infantils...). Tenint present el futur desenvolupament d'equipaments en aquest entorn, es proposa la dignificació i la millora d'aquest espai i dels elements esportius i de joc que hi ha. Així mateix, el Pla de Barris proposa impulsar la implicació veïnal en la transformació d'aquest àmbit, així com en la definició dels equipaments comunitaris que se'n derivin. També cal avançar en la redacció dels projectes constructius.
- **Millora de la senyalització de carrers i serveis.**
A partir de la realització d'un estudi de la senyalística de la Zona Nord, es proposa actuar per millorar-la, reforçant les indicacions dels carrers, dels equipaments i dels serveis del territori.
- **Adequació de la zona del Parc Central de Torre Baró.**
Aquest espai, que és una zona de contacte amb el Parc Natural de la Serra de Collserola des de la part baixa de Torre Baró, és actualment un viver d'arbrat al qual resulta complicat d'accedir. A causa del seu estat, no permet la realització de cap activitat comunitària. El que es proposa amb aquesta actuació és la millora dels accessos i la seva dignificació.
- **Estudi per a la identificació dels espais públics-privats de Ciutat Meridiana.**
Amb l'objectiu de poder definir la seva tipologia i titularitat, i analitzar la seva millora per als usos públics i comunitaris que es poden derivar d'aquests espais, es planteja dur a terme un estudi dels espais interblocs de Ciutat Meridiana.
- **Generació de noves àrees de joc infantil i manteniment de les existents.**
Aquesta proposta es troba molt relacionada amb l'adequació d'espais actualment en desús i aposta per la millora i la generació de noves àrees de joc infantil, adaptades a la vida en cota.
- **Definició i elaboració d'un Pla director per a la transformació urbana a Vallbona.**
Cal impulsar la implicació veïnal en l'elaboració d'un Pla director per a la transformació urbana a Vallbona, concretament a l'àmbit comprès entre la Granja del Ritz, els entorns

del Rec Comtal, la zona agrícola i la llera del riu Besòs, que englobi les actuacions que altres agents de caire supramunicipal (el Consorci del Besòs, entre d'altres) duen a terme en aquest sector. Aquest Pla director hauria de permetre definir l'abast de les actuacions que cal dur a terme, els usos d'aquests espais i els equipaments que se'n derivin. També cal avançar en la redacció dels projectes constructius.

17. Actuacions per a la millora de la connectivitat i l'accessibilitat als barris de la Zona Nord.

Les fractures urbanes i l'orografia condicionen tant la connectivitat com l'accessibilitat als barris de la Zona Nord. Per això, es requereixen actuacions que permetin afavorir la mobilitat interna dels veïns i veïnes, per salvar les dificultats que plantegen els nombrosos pendents existents.

Accions:

- **Instal·lació d'escales mecàniques entre el carrer de les Agudes i la plaça del metro de Ciutat Meridiana, i adequació de l'entorn per millorar-ne l'accessibilitat.**
Cal executar la instal·lació de les escales mecàniques i dur a terme actuacions de millora en la urbanització del perímetre d'actuació.
- **Millora de la connectivitat a Torre Baró.**
Cal adequar els vials per millorar la connectivitat entre la part alta i la part baixa de Torre Baró. A partir d'una proposta sobre la mobilitat a Torre Baró, es planteja dur a terme actuacions que permetin apropar el transport públic a la zona alta del barri i generar una millora de la connectivitat per a vianants. Així mateix, s'estudiarà la millora dels accessos a l'Escola Elisenda de Montcada i a l'Escola Bressol Municipal La Muntanya des del carrer de Sant Feliu de Codines.
- **Encàrrec del projecte per a la millora de la connexió entre Ciutat Meridiana i Can Cuiàs per la zona del Torrent del Bosc.**
Cal analitzar les possibles propostes de millora de la connexió existent entre Ciutat Meridiana i Can Cuiàs per la zona del Torrent del Bosc (zona de l'aqüeducte) i encarregar el projecte perquè s'executi.

» 6. Pressupost

El pressupost previst per al Pla de Barris de la Zona Nord és 12,8 milions €, dels quals 9,2 M€ es destinaran a inversió en equipaments comunitaris o millora de l'espai públic i habitatge, i 3,6 M€ a programes socials, educatius, de salut, culturals i esportius, de convivència o de dinamització econòmica.

» 7. Calendari

La definició de les propostes i accions que conformen el Pla de Barris de la Zona Nord s'ha desenvolupat entre els mesos de novembre de 2016 i juny de 2017 i la seva execució es farà efectiva entre les anualitats 2017-2020.

Tanmateix, el document que es presenta neix amb la voluntat de fer del Pla de Barris de la Zona Nord un projecte de transformació que abordi les problemàtiques que afecten els veïns i veïnes del territori i hi doni resposta. Aquest factor el converteix en un programa estratègic d'actuació amb una doble mirada: oferir respostes a les demandes i a les necessitats que es poden materialitzar a curt termini, i planificar i preparar el terreny per a l'execució futura de les propostes de llarg recorregut que, per la seva magnitud i complexitat, requereixen un abast temporal major.

Aquesta perspectiva temporal s'ha tingut present a l'hora d'incorporar propostes a llarg termini, amb la voluntat d'anar avançant allò que sigui possible en el marc del Pla de Barris per a la seva futura materialització.

» 8. Implicació ciutadana

Participació, Coproducció i Acció Comunitària

Una de les línies estratègiques del programa del Pla de Barris de la Zona Nord és l'apoderament veïnal, com un dels elements que pot contribuir a la millora del barri i a la reducció de les desigualtats. La implicació dels veïns i veïnes, així com del teixit associatiu o els agents i serveis del barri en la transformació de l'àmbit local és indispensable per a l'èxit del programa i ha de respondre a una nova lògica relacional que inclogui la participació, la coproducció i l'acció comunitària.

» 7.1. Elaboració participada del Pla de Barris de la Zona Nord

La participació ciutadana és present en tota l'execució del projecte, però de forma especial durant el període d'elaboració.

La presentació pública del projecte del Pla de Barris es va dur a terme en el marc dels Consells de Barri, com a òrgans de participació oberts a la ciutadania. En paral·lel, es van fer una sèrie de trobades amb equipaments i serveis que treballen al territori, així com amb les entitats i el teixit associatiu de la Zona Nord, per recollir les seves aportacions a la diagnosi i per engegar la fase de redacció de les propostes.

Amb l'objectiu de recollir les aportacions veïnals en forma de propostes i accions a desplegar, es van dur a terme dues sessions obertes a veïns i veïnes i es van realitzar sessions informatives a peu de carrer als barris que conformen la Zona Nord.

Així mateix, es va formalitzar la constitució del Grup Impulsor amb entitats i veïns i veïnes del territori, que va celebrar dues sessions en què es va presentar el retorn de les sessions de participació així com el resultat final del document i els espais on fer-ne el seguiment.

Finalment, el retorn de les sessions participatives i la presentació del document final del Pla de Barris de la Zona Nord al conjunt de veïns i veïnes es va fer en una jornada de treball celebrada el juny de 2017.

» 7.2. L'execució col·lectiva: Participació, coproducció i acció comunitària

L'execució del pla de barris es vol fer de forma participada. Per això es tenen en compte les següents premisses:

- »Treball amb els serveis del barri.
- »Potenciar i articular les experiències ja existents.
- »Enfortiment del teixit associatiu.
- »Treball amb col·lectius.
- »Treballar per projectes.

Per tal d'implicar a la ciutadania en el Pla de barris existiran tres nivells de participació:

- El **Grup impulsor del Pla de barris**. És l'òrgan de seguiment del Pla, que té per objecte fer el seguiment dels conjunts dels projectes i vetllar pel desplegament global del pla. Està format per aquelles entitats sorgides de l'acord del Consell de Barri.
- **Grups de treball**. Es configuraran els grups de treball específics a partir de les diferents propostes d'actuació, amb l'objectiu de dissenyar i planificar les actuacions i accions concretes. En els grups de treball es preveu la incorporació d'aquells altres agents, entitats o associacions que tinguin a veure amb l'àmbit corresponent.
- **Processos concrets**. Són aquells processos que es duen a terme per projectes o accions concretes quan ja estan en la fase d'execució. En formen part els veïns i veïnes més directes o persones interessades. És creen i es dissolen un cop l'actuació ja està executada.

» 9. Organització i gestió

L'empresa municipal Foment de Ciutat, SA. gestiona la definició i l'execució dels plans, i coordina totes les accions dels Plans de Barris de la ciutat. Es fa des d'una lògica transversal, amb equips multidisciplinars amb professionals de tots els àmbits i amb equips específics als territoris. El Consell d'Administració de Foment de Ciutat esdevé l'òrgan de seguiment polític del Pla de Barris.

El Pla de barris de Zona Nord disposa d'un cap de projecte que és el responsable de desenvolupar el conjunt de propostes i accions i es coordina amb la direcció del Districte. Tot i aquesta figura tècnica existeixen un seguit d'espais i òrgans de coordinació i seguiment a nivell de ciutat i a nivell de barri.

A nivell de Ciutat:

Per capitalitzar l'experiència, difondre i vetllar per la consecució dels objectius estratègics s'ha creat el **Consell Assessor del Pla de Barris**, format per persones expertes de diversos camps que aportaran coneixements i experiències imprescindibles per al positiu desenvolupament dels projectes.

A la vegada s'estableix un òrgan específic, el **Comitè Municipal de Pilotatge**, amb l'objectiu d'assolir la màxima transversalitat i integració de les actuacions del conjunt de tots els plans de barri a nivell de ciutat, crear sinèrgies entre departaments i ciutadania i aconseguir la màxima coordinació entre operadors municipals. Així es garantirà que el projecte del Pla de Barris esdevingui un veritable projecte de ciutat, on s'impliquin totes les estructures municipals a l'hora de mobilitzar recursos, accions i acords.

A nivell de Districte:

S'ha constituït la **Taula de Seguiment Tècnic**, format pel personal tècnic del conjunt d'àrees i departaments implicats en el desenvolupament del Pla de Barris de la Zona Nord, per tal de vetllar per la transversalitat del desplegament, coordinant tots els agents necessaris per a l'execució de les diferents actuacions.

També comptem amb el **Grup Impulsor del Pla de Barris de la Zona Nord**, al qual ens hem referit abans com a òrgan de seguiment i participació del Pla, que té per objecte fer el seguiment del conjunt dels projectes i vetllar pel desplegament global del pla.

» 10. Avaluació i seguiment

L'avaluació dels plans de barris a nivell de ciutat estarà liderada pel Consell Assessor. Aquesta avaluació ha de permetre valorar el projecte en la seva globalitat, és a dir, qualitativa i quantitativament i en totes les fases del projecte. Ha de poder valorar el grau de definició del projecte, el grau d'implementació, els resultats i l'impacte d'aquests plans.

El seguiment de tots el Pla de Barris el fa el comitè de pilotatge, l'òrgan en el que estan representats les diferents àrees i districtes de l'Ajuntament.

Finalment, el Grup Impulsor del Pla de Barris de la Zona Nord, que ha d'esdevenir el màxim òrgan de concertació i debat sobre l'execució del programa concret al barri.